

Regionaal Crisisplan

Deel I

Autorisatie

Opstellers	Bijdrage in de werkgroep
Jaqueline ten Voorde	Vakgroep Crisisbeheersing
Irene Mulder	

Versiegegevens

Versie	Datum	Omschrijving
0.1	3-11-2023	Eerste concept

Enschede, 2-11-2023
Versie 1.0

©2023, Veiligheidsregio Twente, Enschede, auteursrechten voorbehouden.
Overname van dit rapport (of gedeelten daarvan) is toegestaan, mits de bron wordt vermeld.

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	6
1.1 Aanleiding.....	6
1.2 Wettelijk en procedureel kader regionale crisisbeheersing.....	6
1.3 Definitie Ramp en crisis.....	6
1.4 Doel van het regionaal crisisplan.....	7
1.5 Specifieke planvorming.....	7
1.6 Afstemming, beheer en actualisatie.....	7
1.7 Leeswijzer.....	8
2. Regionale crisisorganisatie.....	9
2.1 Uitgangspunten en prestatie-eisen crisisorganisatie.....	9
2.1.1 Uitgangspunten.....	9
2.1.2 Prestatie-eisen.....	10
2.2 Basisafspraken.....	10
2.2.1 Opkomsttijd.....	12
2.3 Niet acute crisis.....	12
2.4 Meldkamer.....	12
2.5 Commando Plaats Incident (CoPI).....	14
2.5.1 Samenstelling, locatie en operationaliteit.....	14
2.5.2 Werkwijze CoPI.....	14
2.5.3 Taken en verantwoordelijkheden Leider CoPI:.....	15
2.6 Het gemeentelijk crisisteam.....	17
2.6.1 Samenstelling, locatie en operationaliteit.....	17
2.6.2 De operationele staf.....	19
2.7 Regionaal crisisteam.....	21
2.7.1 Samenstelling, locatie en operationaliteit.....	21
2.7.2 Bevoegdheden voorzitter veiligheidsregio.....	23
2.8 Regionaal Operationeel Team.....	23
2.8.1 Faciliterend ROT.....	23
2.8.2 Geen CoPI, wel ROT.....	24

3. Bovenregionale crisisorganisatie en nationale crises	26
3.1 Bovenregionale crisisorganisatie.....	26
3.1.1 Taken en doelstellingen IRBT.....	26
3.1.2 Samenstelling IRBT	27
3.1.3 Voorzitter IRBT.....	27
3.1.4 Besluitvorming.....	27
3.1.5 Verantwoording	27
3.2 Nationale crisis	28
3.2.1 MCCB.....	30
4. Processen en verantwoordelijkheden	31
4.1 Interne randvoorwaardelijke processen.....	31
4.1.1 Alarmering en op- en afschaling.....	31
4.1.2 Leiding en coördinatie.....	32
4.1.3 Informatiemanagement.....	32
4.1.4 Resourcesmanagement (ondersteuning).....	33
4.2 Primaire hulpverleningsprocessen.....	33
5. Crisispartners.....	37
5.1 Openbaar Ministerie (OM).....	37
5.2 Waterzorg.....	37
5.3 Waterschap	38
5.4 Rijkswaterstaat.....	38
5.5 Defensie	38
5.6 Convenanten.....	39
5.7 Grensoverschrijdende samenwerking	39
Bijlage 1 Prestatie-eisen	41
Acute medische hulpverlening.....	41
Acute brandweezorg.....	41
Zelfredzamen	41
Verminderd zelfredzamen.....	42
Verwanteninformatie (SIS)	42
Publieksinformatie	42

Duiden.....	43
Handelingsverplichting.....	43
Nafase.....	43
Rapportage.....	43
Informatiemanagement	44
De wettelijke eisen.....	44
Leiding en coördinatie.....	44
Alarmering (ook bij opschaling).....	45
Bijlage 2 Afkortingenlijst	46

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De Wet veiligheidsregio's stelt eisen aan de (organisatie van de) regionale crisisbeheersing. Om daaraan te voldoen, heeft het bestuur van Veiligheidsregio Twente (VRT) het Regionaal Risicoprofiel en het Regionaal Beleidsplan vastgesteld. Met het beleidsplan legt het bestuur van de Veiligheidsregio Twente het beleid voor zijn (wettelijke) taken vast.

In opdracht van de portefeuillehouder Crisisbeheersing heeft de werkgroep Operationele ondersteuning de huidige versie van het regionaal crisisplan geactualiseerd.

Conform artikel 16 van de Wet veiligheidsregio's is de VRT verplicht een Regionaal Crisisplan vast te stellen waarin de uniforme aanpak van alle mogelijke crisissituaties in de regio, bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden zijn beschreven.

1.2 Wettelijk en procedureel kader regionale crisisbeheersing

Onderstaande regelgeving, plannen en procedures zijn kaderstellend voor het Regionaal Crisisplan Twente. De landelijke regelgeving wordt daarom in het algemeen gevolgd. Indien hiervan wordt afgeweken staat dit toegelicht in dit plan.

WET- EN REGELGEVING
Wet veiligheidsregio's
Besluit veiligheidsregio's
Besluit personeel veiligheidsregio's
Wet Publieke Gezondheid
Gemeentewet
Politiewet

1.3 Definitie Ramp en crisis

Een ramp wordt in artikel 1 Wet veiligheidsregio's gedefinieerd als een gebeurtenis:

- waardoor een ernstige verstoring van de fysieke veiligheid is ontstaan en
- waarbij een gecoördineerde inzet van diensten en organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

Onder het begrip 'ernstige verstoring' wordt verstaan dat 'het leven en de gezondheid van vele personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate bedreigd worden of zijn geschaad'.

Voor de definitie van een crisis is geen wettelijke regelgeving. Een crisis wordt over het algemeen gedefinieerd als een situatie waarin een vitaal belang van de samenleving is aangetast of dreigt te worden aangetast. In de contourennota crisisbeheersing en brandweertzorg (2022) wordt aangegeven dat aan de huidige beschrijving wordt toegevoegd dat de reguliere coördinatie- en besluitvormingsstructuren en/of bevoegdheden ontoereikend zijn om die situatie het hoofd te bieden. Een crisissituatie is daarmee een uitzonderingssituatie, ook als het langer duurt voordat teruggekeerd kan worden naar reguliere structuren en bevoegdheden.

1.4 Doel van het regionaal crisisplan

Het crisisplan beschrijft de organisatie, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden op het gebied van de rampenbestrijding en crisisbeheersing in de regio Twente. Het crisisplan is een plan dat de wijze beschrijft waarop in multidisciplinair verband wordt samengewerkt. De bijlagen maken deel uit van het Regionaal Crisisplan. Daarnaast geeft het crisisplan een opsomming van de rampbestrijdingsprocessen, wie verantwoordelijk is voor de inrichting en uitvoering hiervan en in welk document deze processen zijn beschreven. De uitwerking van de monodisciplinaire procesbeschrijvingen behoort deel 2 van het regionaal crisisplan.

1.5 Specifieke planvorming

De crisisorganisatie is inzetbaar voor alle soorten rampen en crises. Hiervoor wordt de generieke aanpak gehanteerd zoals beschreven in dit crisisplan. Dat neemt niet weg dat een aantal specifieke risico's extra aandacht en dus planvorming behoeft. Deze risico's staan beschreven in het regionaal risicoprofiel. Voor deze risico's bestaan rampbestrijdingsplannen en coördinatieplannen. Deze plannen beschrijven de aanvullingen op en afwijkingen van de in het crisisplan beschreven crisisorganisatie:

- Rampbestrijdingsplan Twente Airport;
- Rampbestrijdingsplan Urenco B.V.;
- Rampbestrijdingsplan Kolb Specialties B.V.;
- Rampbestrijdingsplan Vivochem;
- Rampbestrijdingsplan Varo;
- Rampbestrijdingsplan Kerncentrale Lingen;
- Rampbestrijdingsplan SARPI;
- Coördinatieplannen Vaarwegen, snelwegen, spoorwegen.

1.6 Afstemming, beheer en actualisatie

Conform de Wet veiligheidsregio's heeft de VRT met de buurregio's afgestemd hoe het crisisplan zich verhoudt tot de daar aanwezige (operationele) plannen en procedures op het gebied van crisisbeheersing.

Het crisisplan wordt minimaal éénmaal per vier jaar (en indien noodzakelijk vaker) opnieuw vastgesteld door het bestuur van de veiligheidsregio en ter informatie toegestuurd aan de regionale en interregionale crisispartners en de Commissaris van de Koning. In bijlage 1 is aangegeven met welke organisaties afstemming heeft plaatsgevonden en is een verzendlijst opgenomen.

Het Regionaal Crisisplan is digitaal beschikbaar. Het Regionaal Crisisplan is openbaar en te vinden op www.vrtwente.nl. De digitale versie is tevens voor externe crisispartners te vinden op SharePoint en wordt daarnaast eenmalig naar de externe partners toegestuurd. Ook de ondersteunende documenten zoals Richtlijnen Optreden (RO) en taakkaarten zijn te vinden op SharePoint.

1.7 Leeswijzer

- Hoofdstuk twee beschrijft de samenstelling, taken en verantwoordelijkheden van de regionale crisisorganisatie.
- Hoofdstuk drie beschrijft de samenstelling, taken en verantwoordelijkheden van de bovenregionale crisisorganisatie.
- Hoofdstuk vier geeft in het kort een beschrijving van de primaire hulpverleningsprocessen en de interne randvoorwaardelijke processen.
- In de bijlagen zijn de prestatie-eisen van de regionale crisisorganisatie en afspraken met crisispartners beschreven.
- GRIP is een bijlage van het RCP.

2. Regionale crisisorganisatie

In dit hoofdstuk wordt de regionale crisisorganisatie beschreven. De crisisorganisatie beoogt een handelingsstructuur te zijn: een organisatie die bedoeld is om onder tijdsdruk zo snel mogelijk, en dus zonder te veel gedwongen procedurele afstemmingsmomenten, direct en slagvaardig te handelen.

2.1 Uitgangspunten en prestatie-eisen crisisorganisatie

Twente heeft een crisisorganisatie die flexibele, slagvaardige en outputgerichte crisisorganisatie, waarbij de burger centraal wordt gesteld. De onderstaande uitgangspunten en prestatie-eisen geven richting aan de crisisorganisatie en vormen hiermee de basis voor de verdere uitwerking van de regionale crisisorganisatie.

2.1.1 Uitgangspunten

1. *De crisisorganisatie werkt voor en samen met de burger*

De omgang door de crisisorganisatie met haar inwoners is essentieel om de betrokkenheid en inzet van de bevolking bij crises goed te benutten. Twente bevordert en benut zelfredzaamheid.

2. *Bij (flits)crises gaat slagvaardigheid ten behoeve van de burger boven interne afstemming*

Acute/flits crises vragen om snelle besluitvorming (slagvaardigheid), maar tegelijk dienen de processen en acties van de kolommen op elkaar afgestemd te zijn zodat het maximale resultaat behaald kan worden (coördinatie). De keuze om bij één van beide doelstellingen de prioriteit te leggen, betekent onvermijdelijk een mindere realisatie van de andere doelstelling. Veiligheidsregio Twente kiest voor een slagvaardige crisisorganisatie, waarin de output voor de burger centraal staat, ook al betekent dat dat er geen optimale afstemming kan plaatsvinden.

3. *Crisistaken worden óf uitgevoerd door crisisspecialisten óf ze passen bij de dagelijkse werkzaamheden*

Een crisis specifieke taak die in de hectiek en (tijds)druk van een crisis moet worden uitgevoerd vergt intensieve opleiding en training. Een gevolg hiervan is dat Veiligheidsregio Twente kiest voor een tweeledige aanpak:

- Een kleine crisiskern die bestaat uit intensief getrainde crisisspecialisten.
- Brede betrokkenheid van alle regionale en gemeentelijke diensten die tijdens crises improviseren op basis van hun dagelijkse taken en daarbij (waar nodig) worden aangestuurd door de leden van de crisiskern.

4. *Crisisspecialisten moeten beschikken over specifieke kwaliteiten*

Twente kiest voor kwaliteit binnen de crisisorganisatie. Dit betekent de juiste mens op de juiste plek.

5. De voorbereiding op crisis sluit aan bij de realiteit

Twente gaat in de crisisorganisatie altijd uit van realisme en een realistische voorbereiding zowel bij de planvorming als bij het opleiden, trainen en oefenen.

2.1.2 Prestatie-eisen

Naast de uitgangspunten zijn prestatie-eisen geformuleerd. Deze prestatie-eisen zijn richtinggevend. Het geeft een inspanningsverplichting weer, waarbij er ruimte blijft voor improvisatie en professionaliteit.

Prestatie-eisen voor een crisisorganisatie zijn te ingewikkeld om als outcome-eisen te definiëren, omdat er immers in een niet genormeerde situatie moet worden opgetreden: er moet dus worden geïmproviseerd. De geformuleerde "eisen" sluiten aan bij de uitgangspunten. Dat betekent dat naast het behalen van de prestaties de focus op improvisatie en inspelen op de (zelf)redzame inwoners van Twente ook noodzakelijk is.

Onderscheid wordt gemaakt, tussen de primaire hulpverleningsprocessen en de interne randvoorwaardelijke processen als informatievoorziening en logistiek: zonder dit soort randvoorwaardelijke processen zal de crisisorganisatie niet werken.

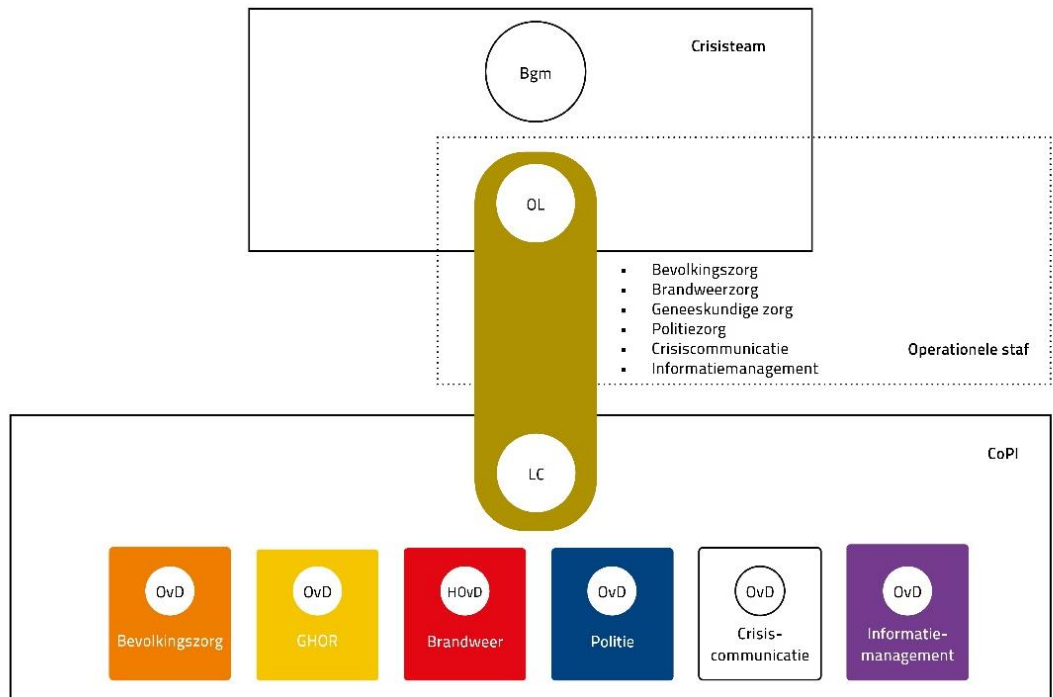
In bijlage 1 zijn de prestatie-eisen van de primaire hulpverleningsprocessen en de interne randvoorwaardelijke processen verder uitgewerkt.

2.2 Basisafspraken

De organisatie gaat op basis van de meta-uitgangspunten en prestatie-eisen uit van de volgende basisafspraken:

- De crisisorganisatie bestaat uit maximaal twee besluitvormende lagen. Andere organisatieonderdelen kunnen slechts ondersteunend zijn aan een van beide lagen. In de meeste gevallen zal het gaan om een CoPI en het crisisteam. Deze twee lagen zijn met elkaar verbonden door een rechtstreekse lijn tussen de leider CoPI en de Operationeel Leider.
- De crisisorganisatie gaat uit van een startopstelling met kleine teams. Afhankelijk van de aard en de fase van een crisis, kan de crisisorganisatie worden uitgebreid met bepaalde functionarissen en/of teams of juist worden verkleind (invoegen-toevoegen-uitvoegen).
- De basisafspraken voor de alarmering en op- en afschaling staan in de GRIP. Aanvullend gaat de crisisorganisatie uit van flexibele opschaling en functioneel alarmeren.
- Indien de situatie dit vereist kunnen de Leider CoPI, de Operationeel Leider, de burgemeester en de voorzitter van de Veiligheidsregio gemotiveerd van de GRIP regeling afwijken. GRIP is bedoeld als hulpmiddel en biedt een duidelijke structuur en standaardisering in de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Een GRIP-fase kan direct worden afgekondigd zonder dat het lagere niveau is ingesteld.
- De monodisciplinaire opschaling is een verantwoordelijkheid van de eigen kolom.

In dit hoofdstuk wordt de startopstelling beschreven. Aanvullend op de basissamenstelling van elk onderdeel kunnen naar behoefte in opdracht van de leider van het onderdeel aanvullende functionarissen worden gealarmeerd. Deze flexibiliteit is lastig om op papier te zetten, omdat dit maatwerk per incident is. Daarom wordt in dit hoofdstuk de startopstelling beschreven en kan vanuit daar wordt ingevoegd, tussengevoegd en uitgevoegd. In uitzonderlijke situaties zal er worden geïmproviseerd.

Afbeelding 1: Regionale crisisorganisatie

De crisisorganisatie kent drie hoofdtaken voor de bestrijding van acute crises. De hoofdtaken, tijdens acute crises, zijn:

1. Het bieden van acute zorg. Fysieke zorg bieden aan betrokkenen, waarbij rekening wordt gehouden met de zelfredzaamheid van deze betrokkenen. Het gaat om alle vormen van acute zorg: redding, geneeskundige zorg, opvang en verzorging, etc.
2. De crisis te duiden door als overheid, in redelijkheid en daarmee afhankelijk van de situatie:
 - a. compassie te tonen met de betrokkenen;
 - b. de ernst van de situatie te onderkennen;
 - c. de eigen rol van burgers te benadrukken;
 - d. een algemene gedragslijn te benoemen.
3. Burgers, bedrijven en instellingen feitelijk te informeren over de crisis zodat zij op basis daarvan (zelf) tot handelen kunnen overgaan.

2.2.1 Opkomsttijd

In Twente gaan we ervan uit dat je operationeel bent na alarmering. Dit sluit aan bij artikel 2.3.2 Besluit veiligheidsregio's waarin tijden worden genoemd waarin je gestart moet zijn met je werkzaamheden. Dit verschilt per team en per functie. Dit is voor het CoPI bijvoorbeeld 30 minuten en voor de AC's 45 min en leden crisisteam 60 minuten. Deze tijden worden tevens gehanteerd als richttijd om indien gewenst aanwezig te kunnen zijn op iedere locatie in Twente.

2.3 Niet acute crisis

De beschreven crisisorganisatie is ontworpen met de focus op de flitscrisis. Een parate crisisorganisatie die onmiddellijk in actie kan komen. Dit laat onverlet dat de crisisorganisatie breed kan worden ingezet, ook bij voorzienbare crises of andere complexe vraagstukken. Het verschil bij een voorzienbare crisis is dat de crisisorganisatie meer tijd heeft om af te stemmen zonder dat dit ten koste gaat van de slagvaardigheid. Doordat deze tijd er is, bij dreigingen, maatschappelijk onrust of bij evenementen; of ontstaat, zoals enige uren na een flitscrisis, dan zal telkens overwogen moeten worden wat 'passend' is. Ook bij een langdurige crisis wordt in basis gestart vanuit de in de plan beschreven crisisorganisatie. Op basis van de crisisdiagnose kan worden gekeken welke crisisprojectorganisatie passend is bij de voorliggende crisis. Belangrijk is om een crisisprojectorganisatie leiding en coördinatie, crisiscommunicatie en informatiemanagement (incl. archivering) te borgen. Dit kan zowel worden geleverd vanuit de crisisorganisatie of door mensen van buiten de crisisorganisatie.

In de volgende paragrafen wordt achtereenvolgend de meldkamer, het CoPI, het crisisteam, de operationele staf en het regionale crisisteam beschreven. Voor elk onderdeel wordt de samenstelling, operationaliteit en taken beschreven. Voor de samenstelling van de beschreven teams, geldt dat de beschreven functionarissen standaard worden gealarmeerd. In bijlage één zijn de afspraken met crisispartners, zoals waterschappen, Openbaar Ministerie, defensie en provincie beschreven.

2.4 Meldkamer

Bij rampen en crises vervult de gemeenschappelijke meldkamer een spilfunctie voor alarmering van en communicatie met de brandweer, politie en ambulancezorg, gemeenten (bevolkingszorg) en crisiscommunicatie.

Taken en verantwoordelijkheden

De meldkamer is verantwoordelijk voor de processen: intake, regie op inzet, opschaling en ondersteuning. Dit geldt voor de drie afzonderlijke meldkamers van brandweer, politie en ambulancezorg, waar het gaat om de monodisciplinaire taken, maar ook voor de meldkamer als geheel en voor de kolommen bevolkingszorg en crisiscommunicatie. De meldkamer verkrijgt, verifieert en combineert essentiële informatie over een incident of crisis en legt deze gegevens vast in een gemeenschappelijk meldkamersysteem (GMS). Op basis van deze gegevens schat de meldkamer de juiste hulp- en inzetbehoefte in.

Eenhoofdige leiding

Zodra is vastgesteld dat is voldaan aan de criteria voor grootschalige alarmering² wordt de meldkamer aangestuurd door één leidinggevende: de Calamiteitencoördinator (CaCo). De CaCo heeft de volgende kerntaken en bevoegdheden:

Functie en taken

Calamiteitencoördinator (CaCo)

- Bij grootschalige alarmering het coördineren van de ambulance-, brandweer- en politiecentralisten door het afstemmen van acties (bijvoorbeeld een veilige aanrijdroute) en delen van informatie bij melding, opschaling en communicatie;
- bij een grootschalige alarmering geeft de meldkamer (via de CaCo), op grond van de beschikbare gegevens, een zo volledig mogelijke beschrijving van het incident. Daarnaast fungeert de CaCo als aanspreekpunt voor de crisismanagementorganisatie en stelt een journaal van de inzet op en beschikbaar;
- de CaCo is verantwoordelijk voor de uitgifte van een alarmering van de functionarissen van de multidisciplinaire crisismanagementonderdelen. De CaCo controleert de start van de alarmering en P2000 en monitort het verloop van de alarmering.
- De CaCo is bevoegd tot opschaling naar GRIP 2.

Locatie

Meldkamer Oost Nederland, Apeldoorn

Bezetting

24/7

2.5 Commando Plaats Incident (CoPI)

Op het plaats incident wordt praktisch uitvoering gegeven aan de bestrijding van de crisis. In onderstaande tabel wordt de kernbezetting van het CoPI beschreven. Het CoPI kan afhankelijk van de behoefte worden uitgebreid met functionarissen van bijvoorbeeld externe partijen.

2.5.1 Samenstelling, locatie en operationaliteit

Basissamenstelling
<ul style="list-style-type: none">• Leider CoPI• OvD Bevolkingszorg• HOvD Brandweer• OvD Geneeskundig• OvD Politie• OVD Crisiscommunicatie• OVD Informatiemanagement
Locatie
Plaats incident
Operationaliteit
30 minuten

2.5.2 Werkwijze CoPI

Op de plaats incident wordt praktisch uitvoering gegeven aan de bestrijding van de crisis in zowel het bron- als effectgebied. De diensten geven praktisch uitvoering aan de bestrijding van de acute crisis. De hulpverleningsdiensten organiseren hun eigen monodisciplinaire opschaling, optreden en kennen een eigen informatie- en bevelslijn en laten zich ondersteunen door een eigen monodisciplinaire kolom. Iedere algemeen commandant is verantwoordelijk voor het operationeel functioneren in de (eigen) kolom.

De bezetting van het CoPI richt zich primair op drie kerntaken:

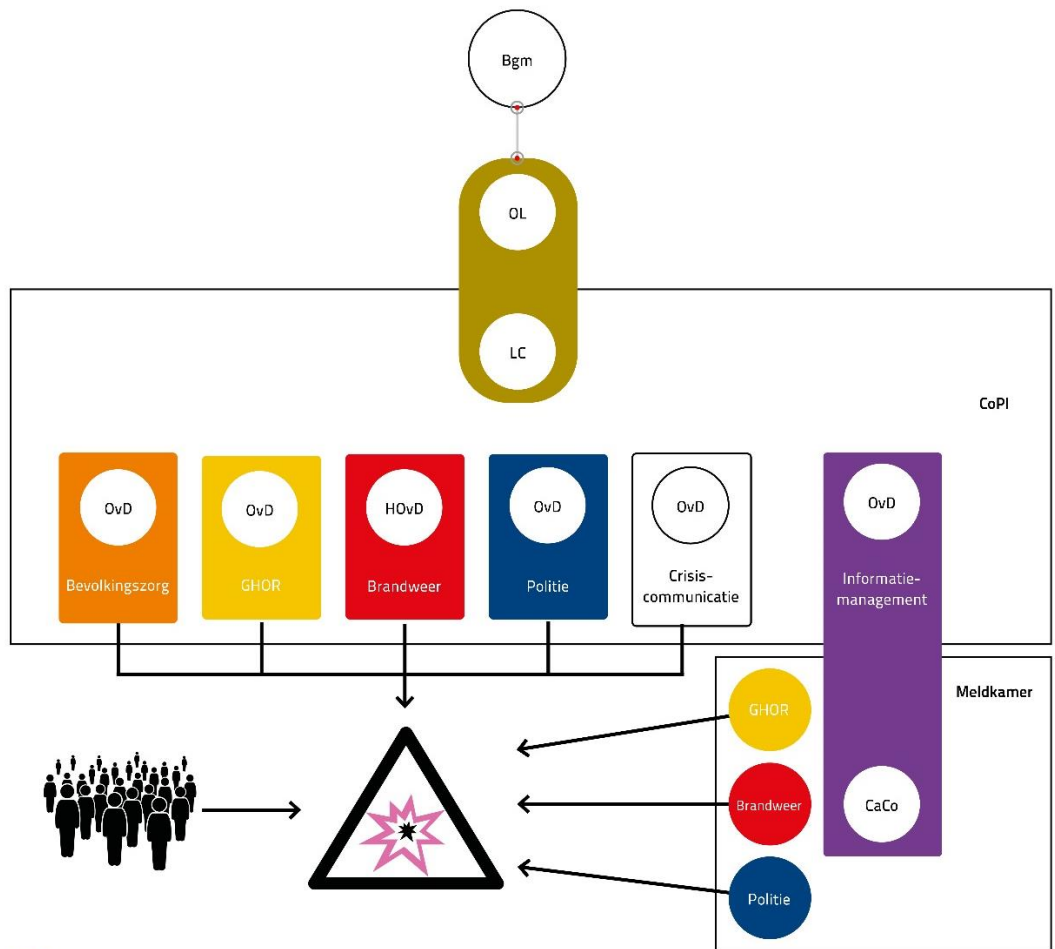
1. het fysiek bieden van acute zorg aan betrokkenen, waarbij rekening wordt gehouden met de initiatieven van burgers, instellingen en bedrijven dan wel dat zij deze initiatieven ondersteunen c.q. faciliteren;
2. het feitelijk informeren van burgers, bedrijven en instellingen, zodat zij op basis van deze informatie zelf tot actie kunnen overgaan;
3. het informeren van de Operationeel Leider ten behoeve van het duiden van de crisis en het besluitvormingsproces.

De interdisciplinaire afstemming tussen de officieren van dienst (OvD's) vindt na het ontstaan van de crisis plaats op basis van behoefte. Na de eerste hectiek van het incident is er meer tijd om gestructureerd multidisciplinair af te stemmen. Het CoPI staat onder leiding van een Leider CoPI.

Indien meerdere CoPI's nodig zijn bij hetzelfde incident, wordt situationeel gekeken hoe dit precies wordt ingericht en gecoördineerd.

2.5.3 Taken en verantwoordelijkheden Leider CoPI:

- Het geven van leiding aan en het coördineren van de operationele inzet
- Het realiseren van de operationele inzet
- Het realiseren van de informatievoorziening
- Het realiseren van de crisiscommunicatie
- Ziet toe op de outcome van de hulpverlening ter plaatse (incl. effectgebied)
- Faciliteert het monodisciplinaire optreden van de hulpverlenings- en gemeentelijke diensten ter plaatse.
- Heeft een directe lijn met de operationeel leider
- Neemt binnen 15 minuten een besluit over de door de officieren van dienst als spoedeisend benoemde operationeel dilemma's
- Ziet toe op een goede overdracht
- De Leider CoPI faciliteert indien nodig de (zelf)redzaamheid van burgers
- De leider CoPI organiseert een passende ondersteuning voor het CoPI (extra personeel/faciliteiten)
- De leider CoPI zorgt binnen drie kwartier voor een multidisciplinair beeld van de situatie ten behoeve van de operationeel leider voor duiding en zo nodig besluitvorming.
- Gaat actief op zoek naar afstemming en is bevoegd om de OvD's bij elkaar te roepen indien de situatie daar om vraagt
- De Leider CoPI mag opschalen naar GRIP 2

VEILIGHEIDSRGION
 Samen werken aan
 een veilige regio **TWENTE**

Afbeelding 2: Crisisorganisatie: CoPI

2.6 Het gemeentelijk crisisteam

Als ingeschat wordt dat de burgemeester moet worden gealarmeerd vanwege de noodzaak tot duiding en/of bestuurlijke (top)besluitvorming, dan wordt de burgemeester bijgestaan door een klein crisisteam.

2.6.1 Samenstelling, locatie en operationaliteit

Basissamenstelling
<ul style="list-style-type: none">• Burgemeester• Operationeel Leider• Bestuursadviseur• Strategisch Communicatieadviseur• IM Crisisteam¹
Locatie
Gemeente- of stadhuis brongemeente
Operationaliteit
60 minuten

Het gaat hier om de bezetting in de eerste chaotische fase direct na een crisis. Deze bezetting kan, vaak nadat de eerste hectische fase voorbij is (± 2 uur), bijvoorbeeld worden uitgebreid met de gemeentesecretaris, zodat deze goed invulling kan geven aan zijn rol in de nafase en lokale kennis kan inbrengen in het crisisteam. De lokale gemeentesecretaris en bestuursadviseur moeten dan in samenspraak besluiten welke onderlinge taakverdeling zij willen hanteren.

De Operationeel Leider, de bestuursadviseur en de communicatieadviseur adviseren en informeren de burgemeester bij het uitvoeren van zijn rollen als bestuurder, beslisser, boegbeeld en burgervader. Het crisisteam heeft als opkomstlocatie één ruimte in het gemeente- of stadhuis. De operationele staf komt ook naar het gemeente- of stadhuis en bevindt zich in de nabijheid van het crisisteam.

De beleidsondersteuner legt in het crisisteam de besluiten vast in de landelijke voorziening crisisbeheersing LCMS (Landelijke Crisis Management Systeem). Bij voorkeur gebeurt dit met daarbij een korte overweging. De verslaglegging in LCMS is na afloop input voor de evaluatie. Het is dan ook belangrijk dat deze eenduidig plaatsvindt, het verslag door het crisisteam wordt vastgesteld en dat deze goed wordt gecontroleerd door bijvoorbeeld de bestuursadviseur en waar nodig een jurist.

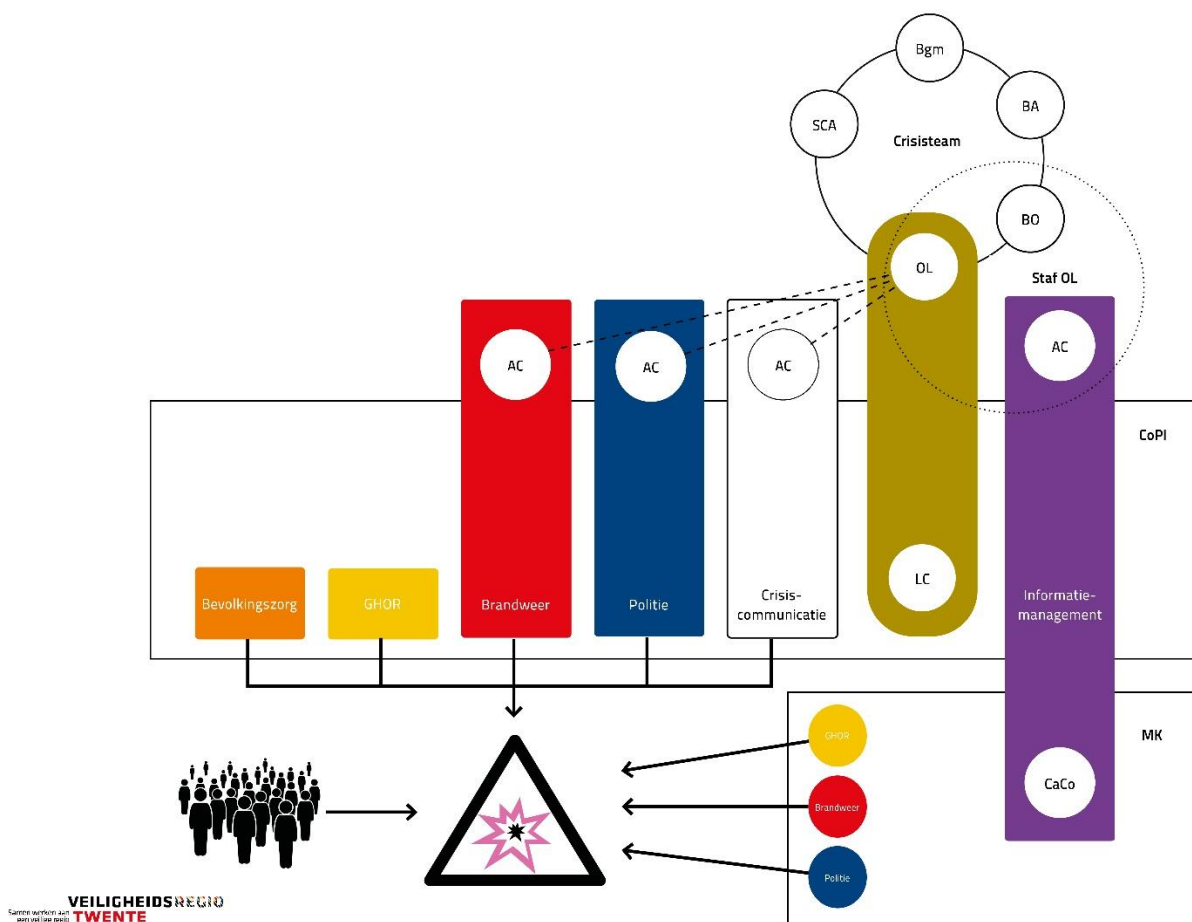
¹ Deze taak wordt uitgevoerd vanuit de operationele staf, zie 2.3.1

Het crisisteam kan als de burgemeester dat noodzakelijk acht worden uitgebreid met bijvoorbeeld:

- Een algemeen commandant van één van de kolommen
- Officier van Justitie
- Directeur Publieke Gezondheid
- Voorzitter elke betrokken waterschap
- De Regionaal Militair Commandant of namens hem een Regionaal Militair Beleids Adviseur (RMBA) (indien inzet of betrokkenheid van Defensie voorzien is of op verzoek van de voorzitter).
- Convenantpartners en/of externe adviseurs

Een reden om het crisisteam uit te breiden met één van bovenstaande functionarissen is als de partner beschikt over eigen bestuurlijke bevoegdheden (algemene versus functionele keten).

Indien gewenst kunnen het Openbaar Ministerie, de politie en de burgemeester in een separaat lokaal driehoeksoverleg tot afstemming komen over de inzet van de bevoegdheden van de burgemeester die zijn gericht op het bewaken van de openbare orde en de bevoegdheden van de hoofdofficier gericht op het bewaken van de rechtsorde en strafrechtelijke aspecten van de crisis. In de hectische fase van de meeste flitscrises kan deze afstemming ook plaatsvinden in het crisisteam.

Afbeelding 3: Crisisorganisatie: Crisisteam

2.6.2 De operationele staf

De operationele staf komt bij een GRIP 3 of hoger óf in een situatie waarbij op verzoek van de operationeel leider een operationele staf wordt gevormd. De operationele staf adviseert en ondersteunt het CoPI en/of het crisisteam en helpt de operationeel leider bij de uitvoering van zijn taak als operationeel leider en operationeel adviseur.

De operationeel leider wordt ondersteund door een operationele staf, waarin ten minste zitting heeft:

- Operationeel Leider
- Algemeen Commandant Informatiemanagement
- Beleidsondersteuner

Deze staf kan worden uitgebreid met:

- Algemeen Commandanten van de kolommen
- Specifieke deskundigheid (afhankelijk van soort incident)
- (Liaisons van) externe partijen/partners.

Indien de operationeel leider in overleg zit met het crisisteam, neemt hij de beleidsondersteuner met zich mee, deze vervult dan de rol van informatiemanager crisisteam. De Algemeen Commandant informatiemanagement blijft in de operationele staf, zodat de staf altijd bemenst is.

Basissamenstelling

- Operationeel Leider
- Algemeen Commandant Informatiemanagement
- Beleidsondersteuner

Locatie

Stad- of gemeentehuis

De Operationeel Leider:

- Adviseert de burgemeester namens alle hulpdiensten door het geven van **strategisch operationele adviezen** ten behoeve van de (top)besluitvorming door de burgemeester.
- Voorziet de burgemeester/voorzitter VR namens alle operationele hulpdiensten van operationele informatie ten behoeve van de duiding door de burgemeester/voorzitter VR.
- Geeft namens de burgemeester operationeel leiding aan het operationele optreden van de hulpdiensten.
- Legt door de Leider CoPI als spoedeisend benoemde dilemma's inclusief een operationeel advies, voor aan de burgemeester zodat deze binnen 15 minuten een besluit kan nemen.
- Draagt zorg voor afstemming met de algemeen commandanten en de liaisons van de externe partijen.
- Ziet toe op een goede overdracht naar de projectorganisatie nafase of overdracht
- De OL mag opschalen tot GRIP 3.

Afstemming Operationeel Leider met de Algemeen Commandanten en externe partners

De afstemming en advisering tussen de (staf) Operationeel Leider en de Algemeen Commandanten en/of externe partners vindt in de hectische fase hoofdzakelijk via de telefoon, teams, fysiek of via het Landelijk CrisisManagement Systeem (LCMS) naar behoefte plaats. Indien mogelijk geeft de OL na afloop van het crisisteam een debriefing zodat alle algemeen commandanten weten wat hem of haar te doen staat.

Nadat de eerste hectiek van het incident voorbij is, is er meer tijd en ruimte om gestructureerd multidisciplinair af te stemmen. Indien de behoefte daartoe bestaat kan een operationeel leider één of meerdere algemeen commandant(en) bij zich roepen om zaken af te stemmen. Ook kunnen de algemeen commandanten worden toegevoegd aan de operationele staf. Indien een algemeen commandant hier behoefte aan heeft, stemt hij/zij dit af met de operationeel leider.

Bijzondere aandacht vraagt de communicatie- c.q. afstemmingslijn tussen de Operationeel Leider, Algemeen Commandant Crisiscommunicatie (ACC) en Strategisch Communicatieadviseur (SCA). De kolom crisiscommunicatie heeft als enige kolom vertegenwoordiging in het crisisteam. Dit maakt dat er naast de formele lijn tussen OL en ACC een tweede lijn loopt van naar ACC naar de SCA. Via de formele communicatielijn wordt de OL door de ACC geïnformeerd en geadviseerd over communicatiebeeld, aanpak en uitvoering, en de vertaling hiervan naar het overleg binnen het crisisteam. Vanuit het crisisteam koppelt de OL de besluiten ten behoeve van communicatie terug naar de ACC. Daarnaast worden bedrijfsvoering zaken met betrekking tot de crisiscommunicatiekolom via deze lijn besproken. Via de informatielijn tussen de SCA en de ACC worden omgevingsbeeld en communicatieaanpak besproken ten behoeve van de advisering over de strategische communicatie aanpak door de SCA aan het crisisteam, specifiek duiding van de crisis door de burgemeester. Enige dubbeling in informatie-uitwisseling en advisering van de ACC naar de OL en SCA is waarschijnlijk. Uitgangspunt is dat de operationeel leider verantwoordelijk is voor de totale operatie, inclusief crisiscommunicatie.

Ook voor bestuurlijke afstemming met andere partners in de crisisbeheersing met eigenstandige bevoegdheden zoals het waterschap of beheerders van vitale infrastructuur geldt dat zij indien nodig gevraagd kunnen worden om naar de staf van de operationeel leider te komen. Vanuit de staf kan dan worden bekeken of aansluiting en door wie bij het crisisteam gewenst is. Dit kan per crisisteamvergadering verschillen.

2.7 Regionaal crisisteam

Als de voorzitter veiligheidsregio, in overleg met de operationeel leider, inschat duiding en/of bestuurlijke besluitvorming en afstemming op regionaal niveau noodzakelijk is, roept hij een regionaal crisisteam bijeen. In de Wet Veiligheidsregio's is in art. 39 vastgelegd dat alleen de voorzitter dit kan bij een gebeurtenis van meer dan plaatselijke betekenis.

2.7.1 Samenstelling, locatie en operationaliteit

Basissamenstelling
<ul style="list-style-type: none">• Voorzitter Veiligheidsregio• Betrokken burgemeesters• Operationeel Leider• Bestuursadviseur• Strategisch Communicatieadviseur• Informatiemanager crisisteam
Standaard uitgenodigd ² : <ul style="list-style-type: none">• Officier van justitie• Voorzitter Waterschap
Locatie: <ul style="list-style-type: none">• Daar waar mogelijk stadhuis of gemeentehuis brongemeente• RCC• Digitaal via teams
Operationaliteit 90 minuten

Voor een gemeentegrensoverschrijdende crisis, wordt een regionaal crisisteam samengesteld. Hiervoor zijn drie varianten mogelijk:

1. Alle betrokken burgemeesters komen samen in het RCC. Deze variant wordt toegepast in situaties waarbij de voorzitter Veiligheidsregio topbeslissingen moet nemen waarbij individuele gemeentelijke belangen worden achtergesteld bij het algemene belang.
2. De voorzitter van de Veiligheidsregio sluit aan bij de burgemeester in het gemeentehuis van de brongemeente met zijn al zittende crisisteam.
3. Een digitaal overleg met de betrokken burgemeesters, voorzitter Veiligheidsregio, de kernbezetting (adviseur communicatie, operationeel adviseur en bestuursadviseur) en andere betrokkenen.

² Dit is conform de wet. In onderlinge afstemming wordt bekeken of het verstandig is dat waterschap en de officier van justitie gaan deelnemen aan het regionaal crisisteam.

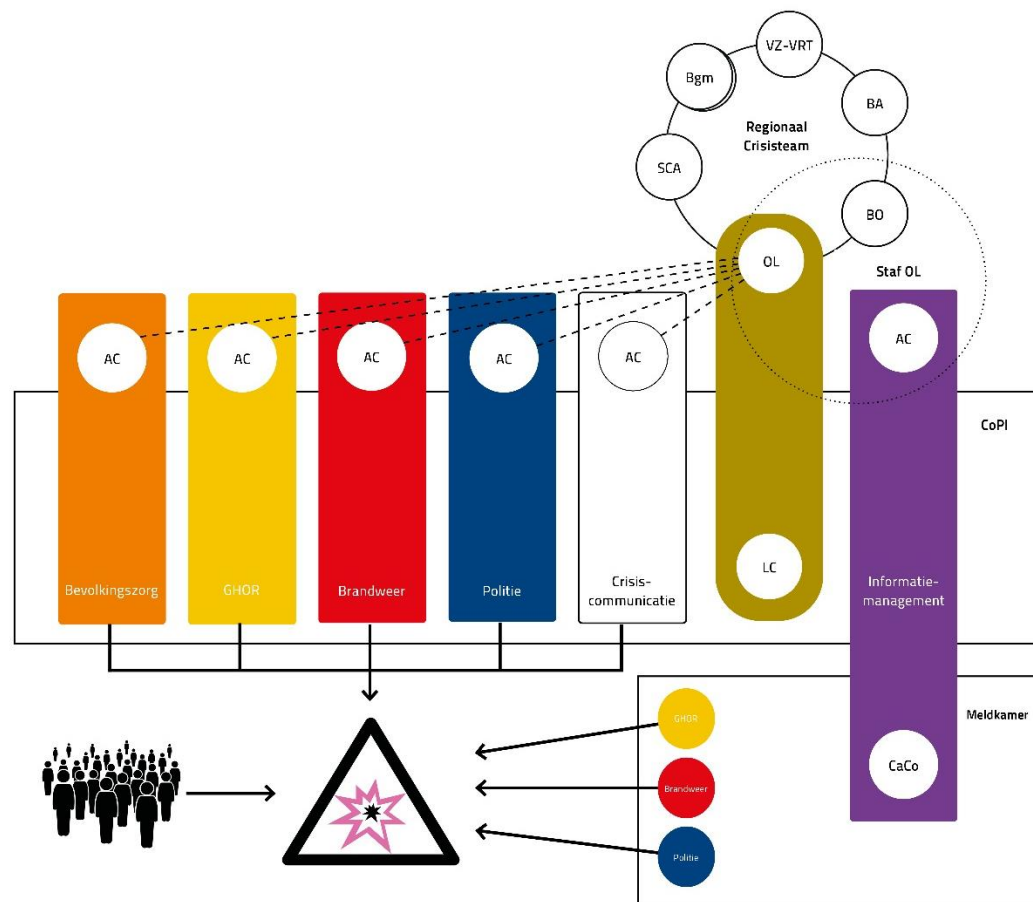
Bij opschaling direct naar een regionaal crisisteam bepaalt de voorzitter Veiligheidsregio in overleg met de operationeel leider welke variant gekozen wordt.

Het regionaal crisisteam kan als de voorzitter veiligheidsregio dat noodzakelijk acht worden uitgebreid met bijvoorbeeld:

- Officier van Justitie (wordt standaard uitgenodigd)
- Directeur Publieke Gezondheid
- Voorzitter elke betrokken waterschap (wordt standaard uitgenodigd).
- De Regionaal Militair Commandant of namens hem een Regionaal Militair Beleids Adviseur (RMBA) (indien inzet of betrokkenheid van Defensie voorzien is of op verzoek van de voorzitter).
- Convenantpartners en/of externe adviseurs

Een reden om het crisisteam uit te breiden met één van bovenstaande functionarissen is als de partner beschikt over eigen bestuurlijke bevoegdheden (algemene versus functionele keten).

Indien gewenst kunnen het Openbaar Ministerie, de politie en de burgemeester in een separaat lokaal driehoeksoverleg tot afstemming komen over de inzet van de bevoegdheden van de burgemeester die zijn gericht op het bewaken van de openbare orde en de bevoegdheden van de hoofdofficier gericht op het bewaken van de rechtsorde en strafrechtelijke aspecten van de crisis. In de hectische fase van de meeste flitscrises kan deze afstemming ook plaatsvinden in het crisisteam.

Afbeelding 4: Crisisorganisatie: Regionaal Crisisteam

2.7.2 Bevoegdheden voorzitter veiligheidsregio

In de Wet veiligheidsregio is een aantal bevoegdheden van de voorzitter veiligheidsregio vastgelegd:

- Is bevoegd tot opschalen naar GRIP 4 indien er sprake is van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan
- heeft de bevoegdheden van de burgemeester. Het gaat hier om de volgende artikelen art.4 t/7 Wet veiligheidsregio, 172/175 Gemeentewet m.u.v. 176 derde t/m zesde lid, de artikelen 12, 15, 54 lid 1, 57 lid 1 en 60b lid 1 Politiewet 1993, artikelen 5 t/m 9 Wet openbare manifestaties)
- roept een regionaal crisisteam (RBT) bijeen
- wijst een regionaal operationeel leider (ROL) aan
- is voorzitter van het RBT
- stuurt regionaal operationeel leider aan
- kan een verzoek tot bijstand

Tenzij de vereiste spoed zich daartegen verzet neemt de voorzitter geen besluiten met toepassing van deze genoemde wetten dan nadat u het regionaal crisisteam daarover heeft geraadpleegd.

2.8 Regionaal Operationeel Team

2.8.1 Faciliterend ROT

In uitzonderlijke situaties en wanneer een incident zich zodanig ontwikkelt dat er behoefte is aan meer ondersteuning en afstemming, kan de Operationeel Leider besluiten tot het instellen van een Regionaal Operationeel Team (ROT). Het ROT ondersteunt het CoPI en/of crisisteam. Er is dan sprake van een faciliterend ROT. Voor alle duidelijkheid: het faciliterende ROT is dan geen besluitvormende laag. In de meeste gevallen zal gewenste extra ondersteuning aan de operationele staf zelf kunnen worden toegevoegd.

Het ROT staat dan onder leiding van een Operationeel Leider (horizontale opschaling). De bevelslijn blijft bestaan tussen de Operationeel Leider in het crisisteam en de Leider CoPI. Beiden kunnen een informatielijn hebben met de leider van het faciliterend ROT.

Basissamenstelling

- Operationeel Leider
- Beleidsondersteuner
- Algemeen Commandant bevolkingszorg
- Algemeen Commandant politiezorg
- Algemeen Commandant brandweertzorg
- Algemeen Commandant geneeskundige zorg
- Algemeen Commandant crisiscommunicatie
- Algemeen Commandant informatiemanagement

Basissamenstelling

Locatie

RCC of stadhuis- of gemeentehuis brongemeente

De operationeel leider heeft ook dan de beschikking over zijn operationele staf met een algemeen commandant informatie en een beleidsondersteuner.

Feitelijk is hier dan sprake van een uitgebreide operationele staf.

2.8.2 Geen CoPI, wel ROT

Bij sommige crises is de plaats incident niet specifiek, zoals bij een stroomstoring of extreme weersomstandigheden. Dan zal er ook geen CoPI zijn. Het ROT verzorgt dan de operationele inzet.

Ook in deze situatie blijft de twee lagenstructuur overeind, namelijk een ROT met (mogelijk) een crisisteam in het gemeentehuis.

Basissamenstelling

- Operationeel Leider
- Algemeen Commandant informatiemanagement
- Beleidsondersteuner
- Algemeen Commandant bevolkingszorg
- Algemeen Commandant politiezorg
- Algemeen Commandant brandweezorg
- Algemeen Commandant geneeskundige zorg
- Algemeen Commandant crisiscommunicatie
- Defensie³(afstemming)
- Waterschap (afstemming)

Locatie:

RCC of stad- of gemeentehuis brongemeente

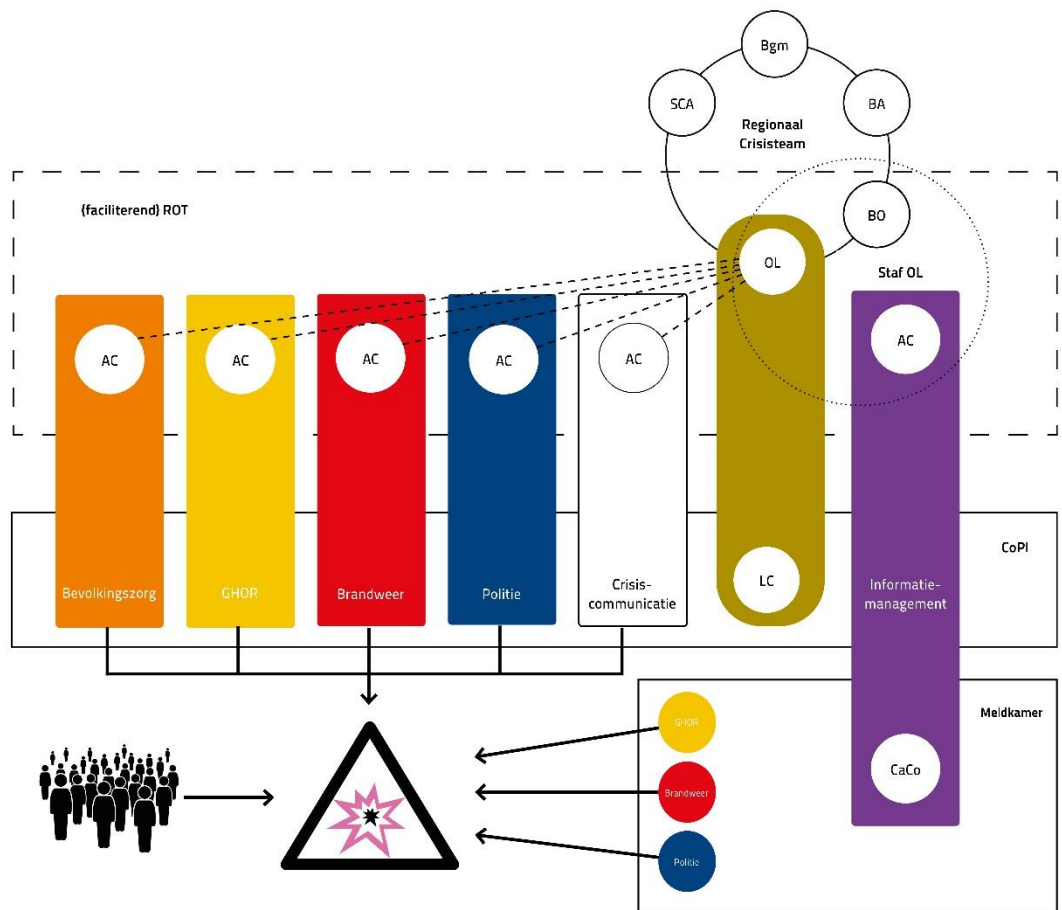
Operationaliteit:

45 minuten

De operationeel leider heeft ook dan de beschikking over zijn operationele staf met een algemeen commandant informatie en een beleidsondersteuner.

In het Besluit Veiligheidsregio's wordt bij een GRIP 2 situatie gesproken over een Informatiemanager ROT in het kader van het proces van informatiemanagement. Deze rol wordt uitgevoerd door de AC-IM.

³ Voor defensie is de opkomsttijd maximaal twee uur, wel na alarmering operationeel.

Afbeelding 5: (faciliterend) ROT

3. Bovenregionale crisisorganisatie en nationale crises

3.1 Bovenregionale crisisorganisatie

Een bovenregionale crisis is een crisis of ramp met bron of effect in meerdere veiligheidsregio's. Er kan dan een interregionaal beleidsteam (IRBT) worden samengesteld⁴. Het IRBT kan bijeen worden geroepen indien er sprake is van een bovenregionale of landelijke crisis of ramp of indien er sprake is van een acute fase waarbij snelle bestuurlijke besluitvorming nodig is.

Het doel van het IRBT is om bij een bovenregionale crisis of ramp te komen tot afstemming tussen de betrokken voorzitters veiligheidsregio over besluitvorming in de verschillende veiligheidsregio's. De basis voor het IRBT ligt in artikel 39 Wet veiligheidsregio's (Wvr) en laat de bepalingen van de Wvr onverlet. Vanuit het gezag dat hen in de Wvr is gegeven, nemen de betrokken voorzitters veiligheidsregio deel aan het IRBT. In het IRBT stemmen zij af over besluiten die zij ieder vanuit hun bevoegdheid nemen. Afweging van belangen, ook met de andere bevoegde gezagen, vindt primair plaats in de afzonderlijke Regionale Beleidsteams (RBT's) en de voorzitters nemen de afgewogen standpunten mee naar het IRBT. Na afstemming in het IRBT bekrachtigen de betrokken voorzitters veiligheidsregio het (bovenregionaal gelijklopend) besluit in hun eigen RBT. Als de vereiste spoed zich verzet tegen het vooraf raadplegen van het regionaal beleidsteam, kunnen de betrokken voorzitters op basis van artikel 39 lid 4 Wvr bij een (dreigende) crisis of ramp in het IRBT, staande de vergadering, gezamenlijk – maar wel ieder voor zich – formele (bovenregionaal gelijklopende) besluiten nemen.

3.1.1 Taken en doelstellingen IRBT

1. Het IRBT stemt af en besluit over de interregionale bestuurlijke coördinatie bij bovenregionale incidenten en stimuleert en faciliteert een slagvaardige aanpak daarvan.
2. Het IRBT kan één gezamenlijke operationeel leider aanwijzen.
3. Het IRBT stemt af en besluit indien het om verdeling van schaarse middelen gaat.⁵
4. Het IRBT draagt zorg voor eenduidige crisiscommunicatie.
5. Het IRBT informeert de Minister van Justitie en Veiligheid over het bovenregionale incident.

⁴ Vastgesteld in VB 9 oktober 2023

⁵ Met inachtneming van ieders eigen wettelijke bevoegdheid

3.1.2 Samenstelling IRBT

1. Het IRBT bestaat bij een bovenregionale crisis uit de voorzitters van de getroffen veiligheidsregio's.
2. Afhankelijk van de aard en omvang van de crisis wordt het IRBT aangevuld met crisispartners.
3. Aan het IRBT kan een liaison van de NCTV namens de Minister van Justitie en Veiligheid deelnemen als adviseur.
4. De plaatsvervangende voorzitter vindt plaats conform de besluiten die elke veiligheidsregio op grond van artikel 11, derde lid Wvr heeft genomen.
5. In geval van een crisis waarbij de nationale crisisstructuur is geactiveerd, neemt de voorzitter van het IRBT met raadgevende stem deel aan de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing

3.1.3 Voorzitter IRBT

1. De voorzitter van de bronregio wordt benoemd als voorzitter van het IRBT.
2. Indien niet helder is in welke veiligheidsregio de bron van een crisis is gelegen, of de bron(nen) in meer dan één regio liggen, wordt de voorzitter van de veiligheidsregio met het grootste inwoneraantal benoemd als voorzitter van het IRBT.
3. Indien alle 25 veiligheidsregio's betrokken zijn, dan is de voorzitter Veiligheidsberaad voorzitter van het IRBT.
4. In onderling overleg kan bij unanimitieit worden afgeweken van lid 1 en 2, door alle betrokken voorzitters.

3.1.4 Besluitvorming

1. De voorzitters veiligheidsregio in het IRBT besluiten op basis van unanimitieit.
2. Indien unanimitieit niet tot stand komt, wordt het besluit van de voorzitters veiligheidsregio in het IRBT bij meerderheid van stemmen opgemaakt, waarbij iedere voorzitter één stem heeft.
3. Bij staken van de stemmen heeft de voorzitter IRBT een doorslaggevende stem.
4. Om rechtsgevolg te geven aan de besluiten in het IRBT, nemen de voorzitters veiligheidsregio op basis van artikel 39 Wvr, ieder voor zich een besluit in lijn met de uitkomst van de stemming.⁶ Zij bekrachtigen dit besluit vervolgens in hun eigen RBT, tenzij de vereiste spoed zich hiertegen verzet

3.1.5 Verantwoording

De betrokken voorzitters veiligheidsregio brengen na afloop van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, schriftelijk verslag uit aan de raden van de getroffen gemeenten over het verloop van de gebeurtenissen en de besluiten die het IRBT heeft genomen. Zij vermelden daarbij of zij hebben ingestemd met de besluiten van het IRBT als deze op basis van meerderheid van stemmen tot stand zijn gekomen.

⁶ Daarbij staat het iedere voorzitter van de veiligheidsregio vrij om een aanwijzing, als bedoeld in artikel 42 van de Wet veiligheidsregio's, te verzoeken

3.2 Nationale crisis

De nationale crisisstructuur kan worden geactiveerd in situaties, waarbij de nationale veiligheid in het geding is of kan zijn, of die anderszins een grote uitwerking op de maatschappij (kunnen) hebben. Het gaat veelal om situaties, waarbij de reguliere besluitvormingsstructuren en procedures niet toereikend zijn. In dergelijke situaties kan het gewenst zijn dat de rijksoverheid op hoog ambtelijk en politiek-bestuurlijk niveau zorgdraagt voor coördinatie en besluitvorming met een spoedeisend karakter over het geheel van maatregelen, voorzieningen, voorschriften en handelingsperspectieven die in samenwerking met de betrokken publieke en private partners met het oog op een samenhangende aanpak moeten worden getroffen.

De kern van de nationale crisisbesluitvormingsstructuur wordt gevormd door de Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing (ICCb) en de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb). Beide commissies worden ondersteund en geadviseerd door een Interdepartementaal Afstemmingsoverleg (IAO) en ad hoc multidisciplinair samengestelde teams. Voor alle onderdelen en overleggen binnen de nationale crisisorganisatie geldt dat zij naar behoefte worden ingezet en flexibel ingericht en samengesteld inclusief mogelijkheden om te kunnen improviseren door buffers in capaciteit en variëteit in werkwijzen. Hiermee kan maximaal maatwerk worden geboden per situatie en zo nodig per bijeenkomst. De inrichting en samenstelling van de onderdelen van de nationale crisisorganisatie zijn van begin af aan gericht op een intensieve samenwerking en afstemming met het netwerk van de betrokken publieke en private partners met als doel relevante kennis en expertise te verankeren binnen de nationale crisisstructuur.

Het Rijk (i.c. de ministeries) kan tijdens (dreigende) crises – a)afhankelijk van het verloop van de situatie en al dan niet in combinatie - drie rollen vervullen: faciliteren, richting geven en sturen.

a. Het Rijk faciliteert

Het Rijk kan de autoriteiten in de algemene keten (gemeente, veiligheidsregio, provincie, openbaar lichaam Bonaire, Sint-Eustatius of Saba) of functionele keten (waterschap, aanbieder vitaal proces) ondersteunen. De ondersteuning kan geschieden op verzoek van genoemde autoriteiten, dan wel op eigen initiatief van het Rijk.

b. Het Rijk geeft richting

Het Rijk kan richting geven in een situatie, incident of gebeurtenis waarbij enige vorm van coördinatie en/of het stimuleren van eenduidigheid in het optreden van de verantwoordelijke autoriteiten in de algemene en/of functionele keten gewenst of noodzakelijk is. Richting geven geschiedt door middel van een dringend advies van het Rijk aan de betrokken autoriteiten. Dit dringend advies is met name bedoeld om een gezamenlijk optreden te bewerkstelligen en/of uiteenlopende belangen van de betrokken partijen te verenigen. Het advies kan geschieden op verzoek van bedoelde autoriteiten, dan wel op eigen initiatief van het Rijk. Het dringend advies heeft betrekking op één of meer specifieke

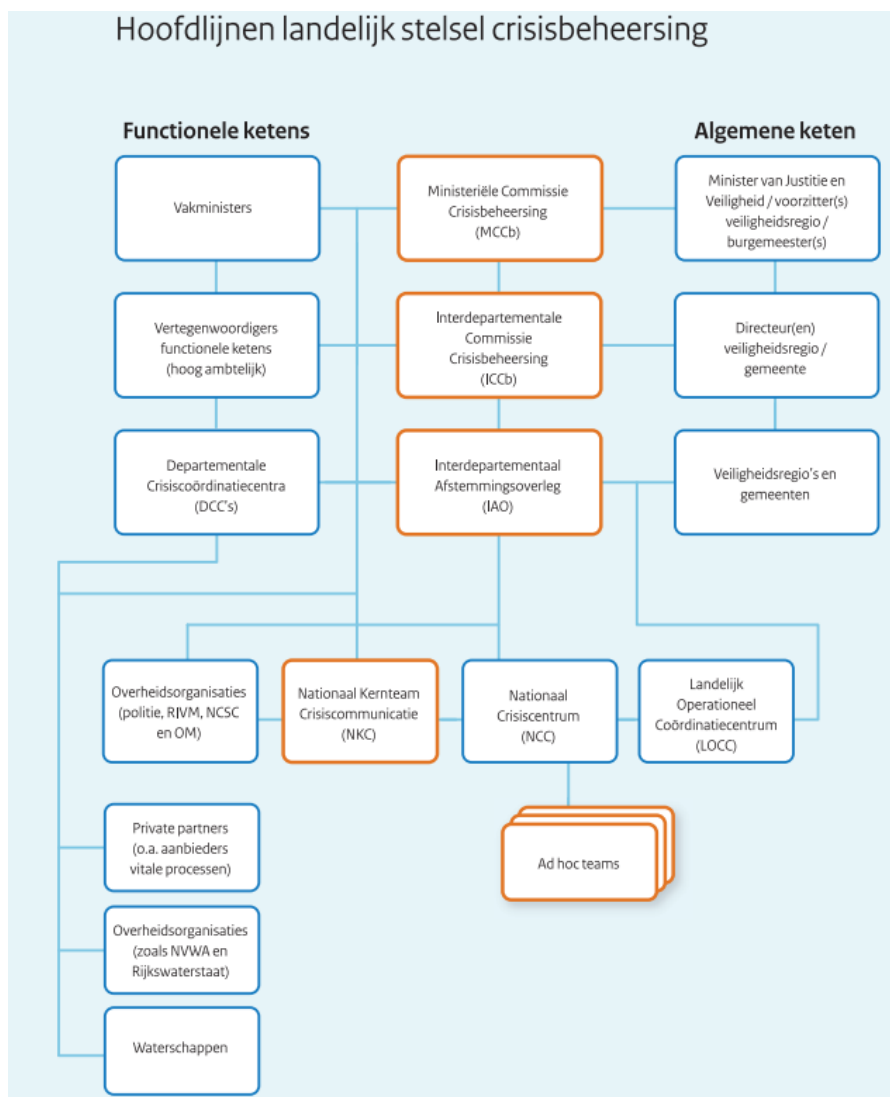
onderdelen van het optreden van de betrokken autoriteiten. De autoriteiten verstrekken elkaar de nodige inlichtingen ten behoeve van hun rol, ook ten aanzien van de opvolging van de dringende adviezen.

c. Het Rijk stuurt

Het Rijk kan direct of indirect sturen. Dit kan alleen door het toepassen van formele bevoegdheden. Deze bevoegdheden hebben een wettelijke basis, al dan niet in de zogeheten noodwetgeving, en zijn veelal gekoppeld aan specifieke maatregelen.

Indien een andere minister dan de Minister van Justitie en Veiligheid bij een ramp nadere regels stelt of maatregelen treft, maakt hij van deze bevoegdheid geen gebruik dan na overleg met de Minister van Justitie en Veiligheid, tenzij de vereiste spoed zich daartegen verzet.

Indien een andere minister dan de Minister van Justitie en Veiligheid bij een crisis nadere regels stelt of maatregelen treft, informeert hij die meteen (artikel 44 Wvr).

Afbeelding 6: Hoofdpijnen landelijk stelsel crisisbeheersing

3.2.1 MCCB

De minister van Veiligheid en Justitie is voorzitter van de commissie, tenzij de Minister-President, Minister van Algemene Zaken, beslist dat hij voorzitter is. Naast de voorzitter zijn de Minister-President, Minister van Algemene Zaken de vaste leden van de commissie. Iedere minister of staatssecretaris kan de Minister van Justitie en Veiligheid verzoeken de Commissie in vergadering bijeen te roepen. De voorzitter van de Commissie besluit over het verzoek in overeenstemming met de Minister-President, Minister van Algemene Zaken, en na overleg met de eerstverantwoordelijke minister of staatssecretaris. De voorzitter wijst in overeenstemming met de Minister-President, Minister van Algemene Zaken, per situatie en zo nodig per vergadering aan welke andere ministers lid van de Commissie zijn. De voorzitter van de Commissie kan toestaan dat staatssecretarissen met raadgevende stem aan vergaderingen deelnemen, voor zover het zaken betreft waarbij zij uit hoofde van hun taak rechtstreeks zijn betrokken. De voorzitter van de Commissie kan verder toestaan dat een voorzitter veiligheidsregio (doorgaans de voorzitter van het Veiligheidsberaad) of een burgemeester of een voorzitter van een ander openbaar lichaam (zoals een dijkgraaf of de gezaghebber van Bonaire, Sint-Eustatius of Saba) met raadgevende stem aan vergaderingen deelneemt. De raadgevende stem is een advies aan de vergadering, niet een stem die meetelt in een stemming over een besluit. Alle ministers en de veiligheidsregio's worden geïnformeerd over het bijeenroepen van de MCCb en de samenstelling.

Naar behoefte kan er op hoog ambtelijk niveau (DG-niveau) een Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing (ICCb) worden bijeengeroepen onder voorzitterschap van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). De ICCb vergadert bij het NCC.

Ter ondersteuning van de crisisbesluitvorming in ICCb en/of MCCb of ter voorbereiding op een dreigende crisis kan op initiatief van een directeur van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) een Interdepartementaal Afstemmingsoverleg (IAO) bijeenkomen op het Nationaal Crisiscentrum (NCC).

4. Processen en verantwoordelijkheden

4.1 Interne randvoorwaardelijke processen

Veiligheidsregio Twente kent vier voorwaardenscheppende processen die de basis vormen voor crisismanagement:

1. Alarmering, op- en afschaling
2. Leiding en coördinatie,
3. Informatiemanagement
4. Resource management (ondersteuning)

De vier processen worden hieronder kort toegelicht. De verdere uitwerking van de processen is te vinden in deel 2 van het regionaal crisisplan.

4.1.1 Alarmering en op- en afschaling

Alarmering

De meldkamer speelt in de eerste fase van een incident/ crisis een belangrijke rol. Vanaf het moment van melding moet de meldkamer snel en daadkrachtig optreden. Bij incidenten wordt na het uitvragen van de beller een inzetvoorstel gedaan. Het uitvragen gebeurt op grond van uitvraagprotocollen en procedures. De meldkamer alarmeert vervolgens functionarissen en materieel.

Afspraken multidisciplinair melding- en alarmering

- In de Gecoördineerde Regionaal IncidentbestrijdingsProcedure (GRIP) staan criteria genoemd voor situaties waarin de meldkamer tot grootschalige alarmering overgaat;
- Bij een grootschalige alarmering wordt de meldkamer door de CaCo aangestuurd;
- Bij een GRIP worden de functionarissen van de verschillende disciplines behorende tot de hoofdstructuur binnen twee minuten door de meldkamer gealarmeerd. Daarnaast worden de functionarissen van het hogere gelegen GRIP-niveau geïnformeerd.

Opschaling en afschalen

Alle activiteiten, gericht op het bedrijfszeker, effectief en tijdig veranderen van het functioneren van de hulpdiensten en gemeentelijke organisatie vanuit de dagelijkse situatie naar één (regionale) operationele en bestuurlijke rampbestrijdingsorganisatie – en weer terug naar de dagelijkse situatie.

Basisafspraken op- en afschaling

- De basisafspraken voor de alarmering en op- en afschaling staan in de GRIP. Aanvullend gaat de crisisorganisatie uit van flexibele opschaling en functioneel alarmeren.
- De GRIP hanteert een kernbezetting van de multidisciplinaire teams. Indien de situatie dit vereist kunnen de Leider CoPI, de Operationeel Leider, de burgemeester en de voorzitter van de Veiligheidsregio gemotiveerd van de GRIP regeling afwijken.
- GRIP is bedoeld als hulpmiddel en biedt een duidelijke structuur en standaardisering in de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

- Een GRIP-fase kan direct worden afgekondigd zonder dat het lagere niveau is ingesteld.
- De monodisciplinaire opschaling is een verantwoordelijkheid van de eigen kolom.
- Voor specifieke risico's bestaan rampbestrijdingsplannen of informatiekaarten. Deze kunnen voorschrijven dat de meldkamer onmiddellijk opschaaft tot een vooraf gedefinieerd GRIP-niveau.
- Afschalen naar GRIP 0 betekent dat er weer wordt overgegaan naar de dagelijkse gang van zaken en kunnen incident gerelateerde activiteiten door middel van een projectorganisatie worden uitgevoerd en gecoördineerd conform de aanpak in de nafase⁷.

4.1.2 Leiding en coördinatie

Definitie leiding en coördinatie

Het geven van leiding en het organiseren van coördinatie heeft tot doel om de mono- en multidisciplinaire processen zo optimaal mogelijk te laten verlopen. Leiding en coördinatie is daarmee een middel, geen doel op zich.

Basisafspraken leiding en coördinatie

- Er wordt geen vergaderfrequentie/-klok voorgeschreven; afstemming moet naar behoefte plaatsvinden
- De outcome van de crisisorganisatie staat centraal (zie prestatie-eisen), niet de mate van afgestemd zijn van de acties; een dubbeling is minder erg dan het niet verlenen van hulp
- Van de kolommen wordt verwacht dat ze elkaar helpen door elkaar actief aan te spreken en te bevragen ook buiten het overleg om
- Spoedeisende besluiten moeten binnen 15 minuten worden genomen
- Uitgegaan wordt van de commandovoering over maximaal twee lagen; elke volgende laag leidt tot vertraging waardoor de slagvaardigheid onder druk komt te staan (zie verdere toelichting hoofdstuk 2 crisisorganisatie).

4.1.3 Informatiemanagement

Definitie informatiemanagement

Informatiemanagement tijdens crisissituaties is een cyclisch proces van het effectief en efficiënt organiseren van de informatievoorziening binnen en tussen crisisstaven. Doel is dat eenieder binnen de crisisorganisatie tijdig kan beschikken over actuele en gevalideerde informatie om op zijn niveau leiding te kunnen geven, af te stemmen, te controleren en bij te sturen. Dit om de crisisorganisatie op essentiële punten een gedeeld beeld te geven en tijdig in staat te stellen de crisis te bestrijden. Dit is meer in detail uitgewerkt in deel 2 van het regionaal crisisplan.

⁷ Toelichting: zie voor de aanpak nafase het deelplan Bevolkingszorg.

4.1.4 Resourcesmanagement (ondersteuning)

Resource management tijdens crisissituaties richt zich op het ondersteunen van de burgers en de hulpverleners ter plaatse. Dit kan door middel het verzorgen van extra functionarissen en materieel.

Aflossing

Iedere kolom en elke leidinggevende functionaris zorgt, onder verantwoordelijkheid van de algemeen commandant, zelf voor aflossing en een adequate overdracht. Via de meldkamer kunnen vervangende functionarissen worden gealarmeerd. De burgemeester en/ of voorzitter VRT bepaalt of bepalen wanneer het crisisteam of regionaal crisisteam wordt afgelost. De Operationeel Leider is verantwoordelijk voor de aflossing van de functionarissen binnen de (kernbezetting) operationele staf of het ROT. De Leider CoPI is verantwoordelijk voor de aflossing van de functionarissen in het CoPI.

Interregionale bijstand

In eerste instantie wordt voor bijstand een beroep gedaan op de aangewezen functionarissen van VRT. Indien dat niet mogelijk is, kan een bijstand verzoek worden gedaan bij de buurregio en/of het Landelijke Operationeel CoördinatieCentrum (LOCC). Dit is afhankelijk van de afspraken die gemaakt zijn binnen de kolom.

4.2 Primaire hulpverleningsprocessen

Bij de bestrijding van een ramp of crisis moeten, afhankelijk van het type ramp en de effecten ervan, verschillende hulpverlenings- en bestrijdingsactiviteiten plaatsvinden. Reeksen van samenhangende activiteiten kunnen worden aangeduid als processen. In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste processen en de procesverantwoordelijkheid voor de volgende disciplines:

- Bevolkingszorg
- Politiezorg
- Brandweezorg
- Geneeskundige zorg
- Crisiscommunicatie

De onderlinge samenhang tussen de verschillende processen is uitgewerkt in deel 2 van het regionaal crisisplan. Deze beschrijvingen vormen een kader waarbinnen de gemeenten en hulpdiensten hun taak uitvoeren tijdens een crisis. In dit deel van het crisisplan staat wie wat gaat doen op het moment dat er een crisis is en wat ze daarvoor hebben geregeld. De 'hoe'-vraag wordt beantwoord in deel 2 van het regionaal crisisplan en in de monodisciplinaire handboeken, procedures zoals Richtlijnen Optreden (RO's), taakkaarten en checklists van de verschillende disciplines.

Bevolkingszorg

Publieke zorg

- Opvang
- Primair levensbehoeften
- Verplaatsen van mens en dier

Omgevingszorg

- Milieubeheer
- Ruimtebeheer
- Bouwbeheer

Informatie

- Informatievoorziening
- Verwanteninformatie

Ondersteuning

- Facilitaire ondersteuning
- Bestuursondersteuning
- Preparatie nafase

Politiezorg

Ordehandhaving

- Crowdmanagement
- Crowdcontrol
- Riotcontrol

Opsporing

- Grootschalige opsporing
- Bijzondere opsporing
- Arrestanten-afhandeling
- Explosievenverkenning/CBRNe-onderzoek
- Politieel onderhandelen
- Observatie
- Specialistische observatie
- Specialistische recherche-toepassingen
- Specialistische forensische opsporing
- Aanhouden en ondersteunen

<p>Opsporingsexpertise</p> <ul style="list-style-type: none"> • Explosievenverkenning/CBRNe-onderzoek • Politieel onderhandelen • Observatieteam • Specialistische observatie • Specialistische recherche-toepassingen • Specialistische forensische opsporing • Aanhouden en ondersteunen
<p>Mobiliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dynamisch verkeers-management • Statisch verkeers-management • Verkeershandhaving en opsporing
<p>Bewaken en Beveiligen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bewaken en Beveiligen van personen, objecten, diensten en plaatsen
<p>Interventie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interventieteams waaronder: • DSI (Dienst Speciale Interventie) • Arrestatieteams • Ondersteuningsgroepen • Observatieteam • Politieel onderhandelen
<p>Informatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intelligence
<p>Handhaven en Netwerken</p>
<p>Ondersteuning</p>
<p>Monodisciplinaire procesbeschrijving</p>

Brandweezorg

Bron- en emissiebestrijding

- Brandbestrijding
- Hulpverlening
- Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen
- Waterongevallenbestrijding

Grootschalige ontsmetting

Grootschalige redding

Informatie

Ondersteuning

Geneeskundige zorg

Acute gezondheidszorg

- Triage
- Treatment
- Transport

Publieke gezondheidszorg

- Psychosociale hulpverlening
- Infectieziektebestrijding
- Medische milieukunde
- Gezondheidsonderzoek

Informatie

Ondersteuning

Crisiscommunicatie

- Algemeen
- Analyse en advies
- Pers- en publiek

Informatie

Ondersteuning

5. Crisispartners

In elke crisis zal de crisisorganisatie haar activiteiten afstemmen met de activiteiten van tal van andere overheden en externe partners. Met welke partijen moet worden samengewerkt, hangt direct samen met de aard en omvang van het incident. Bij wet is vastgelegd dat in het Regionaal Crisisplan van de Veiligheidsregio afspraken met crisispartners over risico- en crisisbeheersing worden opgenomen. Veiligheidsregio Twente heeft tegen de achtergrond van de bestuurlijke netwerkkaarten crisisbeheersing, afspraken gemaakt met ketenpartners. De bestuurlijke netwerkkaarten beschrijven voor een groot aantal scenario's de bestuurlijke afstemmingslijnen.

Naast de 'samenwerking' waarin het bevoegd gezag binnen de Veiligheidsregio primair aan zet is, zijn er tal van crisissituaties waarbij het lokale en regionale gezag secundair betrokken is en onder 'aansturing' van een ander bevoegd gezag met die partijen samenwerkt:

5.1 Openbaar Ministerie (OM)

In situaties van gijzeling, ontvoering, continuïteit strafrechtspleging en – uitvoering is het Openbaar Ministerie (OM) het bevoegde gezag dat primair aan zet is. In situaties waarin het OM zichzelf primair aan zet acht, zal het vanuit zijn verantwoordelijkheidsdomein een belangrijke (zo niet doorslaggevende) rol opeisen in de regionale crisisorganisaties. In deze situatie is de gezagsrol van de hoofdofficier van justitie op basis van artikel 13 Politiewet leidend. De voorzitter van de crisisorganisatie stemt maatregelen ter handhaving van de openbare orde af met de hoofdofficier. Desgewenst vindt de afstemming plaats in een apart (regionaal) driehoeksoverleg. Daarbij houdt het OM rekening met de maatschappelijke impact en de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de (lokale) overheid. In situaties waarin het OM secundair betrokken is (denk aan openbare orde, rampen en zware ongevallen) stelt het OM zich ondersteunend op in de (regionale) crisisorganisatie. Het OM heeft zijn planvorming afgestemd op het Regionaal Crisisplan.

5.2 Waterzorg

Binnen Veiligheidsregio Twente zijn verschillende organisaties actief die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de waterzorg. De waterzorg kan opgedeeld worden in vier processen. Het proces:

- beheer waterkwaliteit heeft als doel de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater zo goed mogelijk te beschermen. Onder andere bij ongevallen en branden kan d.m.v. verontreiniging de kwaliteit van het oppervlakte- en/of grondwater in het geding komen. De (gevolgen van een) verontreiniging moeten zoveel als mogelijk voorkomen en beperkt worden.
- beheer waterkwantiteit heeft als taak te zorgen voor een veilige waterstand, met als doel wateroverlast en droogte tegen te gaan. Door de klimaatsveranderingen komt de doelstelling van het proces beheer waterkwantiteit steeds frequenter in het geding.

- nautisch verkeersmanagement richt zich op het beheer van het vaarwegverkeer, met als doel incidenten en calamiteiten te voorkomen dan wel te verhelpen. Een uitgebreide toelichting op dit proces is te vinden in het coördinatieplan vaarwegen.
- search and rescue richt zich op het redden van mens en dier, die in de problemen zijn gekomen in het water. Door de demografie van Twente is er geen noodzaak voor een aparte organisatie en voert de brandweer de search and rescue uit.

5.3 Waterschap

De grootste waterpartner in Twente is waterschap Vechtstromen. Vechtstromen beheert ongeveer 90 procent van het oppervlakte- en grondwater. Het beheer van de overige tien procent is in handen van de waterschappen Rijn en IJssel en Drents Overijsselse Delta. Het beheer van de waterschappen in Twente beperkt zich tot de waterkwaliteit en de waterkwantiteit. Tijdens crisis fungeert waterschap Vechtstromen als eerste aanspreekpunt voor de waterschappen. Het waterschap kan andere waterschappen (tijdelijk) vervangen, maar neemt niet de bevoegdheden over. Elk waterschap blijft verantwoordelijk voor zijn eigen beheergebied. De liaisons CoPI van het waterschap zijn 24/7 bereikbaar en beschikbaar. In het convenant tussen de waterschappen en Veiligheidsregio Twente zijn afspraken over de alarmering en bestrijding vastgelegd. Een verdere toelichting op de werkwijze van de waterschappen is terug te vinden in het crisisplan Waterschap Vechtstromen. De operationeel leider van het waterschap wordt gealarmeerd bij een GRIP 2 situatie.

5.4 Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat en de provincie Overijssel zijn eveneens partners in de waterzorg. Zij zijn verantwoordelijk voor het beheer van de Twentekanalen en kanaal Almelo de Haandrik. Onder het beheer van deze kanalen valt ook het nautisch verkeersmanagement en beheer waterkeringen.

5.5 Defensie

Defensie kan ondersteuning bieden. Eén van de hoofdtaken van Defensie is immers civiele autoriteiten te ondersteunen bij rampen en crisis. Deze ondersteuning bestaat uit:

- structurele taken, bijvoorbeeld explosievenopruiming, CBRN-RE, Koninklijke Marechaussee, bijzondere bijstandseenheden en het calamiteitenhospitaal;
- militaire bijstand op grond van de Politiewet 2012, bestaande uit;
- bijstand bij handhaving van de openbare orde en veiligheid;
- bijstand bij de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde;
- militaire bijstand op grond van de Wet Veiligheidsregio's art. 51;
- militaire steunverlening in het openbaar belang (MP 11-10, 2007).

De catalogus Nationale Operaties beschrijft de capaciteiten die Defensie gegarandeerd binnen vastgestelde termijnen aan civiele autoriteiten beschikbaar kan stellen.

Het convenant tussen Veiligheidsregio Twente, Eenheid Oost van de Nationale Politie en Defensie bevat regio specifieke samenwerkingsafspraken. De dienstdoende Regionaal Militair Operationeel Adviseur is vanuit Defensie 24/7 bereikbaar en beschikbaar voor militair advies over bijstand, steunverlening en overige militaire onderwerpen.

5.6 Convenanten

Overzicht regio specifieke convenanten, dienstverleningsovereenkomsten en samenwerkingsovereenkomsten met ketenpartners van Veiligheidsregio Twente. De monodisciplinaire afspraken die elke kolom heeft gemaakt worden verder uitgewerkt door de kolom zelf in de procesbeschrijvingen/draaiboeken.

Deze zijn dan ook niet opgenomen in onderstaande tabel.

Partner	Status
Waterschappen en Rijkswaterstaat	Vastgesteld
Defensie	Vastgesteld
RTV Oost	Vastgesteld
Drinkwaterbedrijf Vitens	Vastgesteld
Netbeheerders GAS en Electra	Vastgesteld
Spoor Pro Rail	Vastgesteld
Telekom	Vastgesteld
Provincie (weg- en waterbeheerder)	Vastgesteld

5.7 Grensoverschrijdende samenwerking

Twente is een grensregio die met ongeveer de helft van zijn grens raakt aan buurland Duitsland. Bijzonder daarbij is, dat Twente grenst aan twee Duitse deelstaten, Nordrhein-Westfalen en Niedersachsen. Deze "Bundesländer" maken weliswaar deel uit van één Duitsland, maar verschillen tegelijkertijd wel in o.a. wetgeving en organisatie.

In het verleden hebben noodsituaties rond o.a. stroomuitval en natuurbranden aangetoond dat de effecten gemakkelijk een landgrensoverschrijdend karakter hebben. Daarnaast ligt ongeveer 20 kilometer over de grens met Duitsland, net buiten de gemeente Lingen, het Kernkraftwerk Emsland (KKE) met een vermogen van 2000 MeW, waarvan de risicocontouren tot in Twente reiken. Dit maakt samenwerking met onze Oosterburen noodzakelijk.

Op operationeel gebied zijn er diverse afspraken. Zo heeft de brandweer diverse convenanten afgesloten waarin afspraken zijn gemaakt over de operationele grenzen. De GHOR heeft een publiekrechtelijk convenant grensoverschrijdende samenwerking ambulancehulpverlening tussen Kreis Borken en Ambulance Oost (2005). In dit convenant wordt geregeld dat bij een ongeval of acute ziekte op de snelst mogelijke wijze verantwoorde en adequate medische hulp wordt geboden, onafhankelijk van de plaats van het incident. Het verzoek tot (grensoverschrijdende) hulp wordt geregeld via de meldkamers in Apeldoorn (MKON) en Borken. Het convenant heeft met name werking in de gemeente Gronau, de gemeente Lossler en het kerkdorp Overdinkel. Een dergelijk convenant is ook gesloten tussen de Ambulance Oost en de Grafschaft Bentheim.

Voor de 'lauwe fase' zijn er afspraken gemaakt om elkaar van informatie te voorzien. Er zijn contactpersonen aangewezen aan beide kanten van de grens die zorgen dat informatie gedeeld kan worden over situaties die mogelijk een crisis kunnen worden.

VRT heeft grensliaisons aangewezen, deze liaisons kunnen naar elkaars crisisorganisatie worden gestuurd zodat we snel over de juiste informatie beschikken.

Bijlage 1 Prestatie-eisen

De hieronder genoemde prestaties zijn richtinggevend, waarvan op basis van professionaliteit kan worden afgeweken.

Acute medische hulpverlening

- De meldkamer ambulancedienst bepaalt, binnen 3 minuten na alarmering het eerste beeld. De meldkamer ambulancedienst vormt het beeld in de beginfase aan de hand van informatie van burgermeldingen en de eerste aankomende ambulance.
- Eerste ambulance binnen vijf minuten na aankomst eerste beeld inclusief opschaling.
- Bij meerdere zwaargewonde slachtoffers bepaalt de eerste ambulance het gewondenbeeld. Aan de hand van dit beeld maakt de ambulancedienst waar mogelijk gebruik van redzame burgers en improviseert waar het nodig is.
- Binnen 30 minuten na alarmering is door de OvD-G, de leiding en coördinatie van de acute hulpverlening opgestart en hierbij sluit hij, indien mogelijk, aan bij burgerinitiatieven.
- De meldkamer ambulancedienst levert binnen 5 minuten na melding van de eerste ambulance een eerste beeld aan ziekenhuizen, zodat de ziekenhuizen vanuit hun eigen verantwoordelijkheid kunnen opschalen en in staat zijn de gewonden adequaat op te vangen.
- De meldkamer ambulancezorg of GHOR informeert in ieder geval elk uur de ziekenhuizen en huisartsen over het verloop van het incident, zodat voortdurend het juiste beeld bestaat bij de betrokken partijen, om zo adequate zorg te kunnen blijven leveren.

Acute brandweezorg

- De eerst aankomende eenheid geeft binnen 5 minuten een beeld inclusief opschalingsbehoefte
- De eerste eenheden organiseren redzame burgers om zich heen. Deze mensen worden bijvoorbeeld ingezet om inwoners te alarmeren en te zorgen dat mensen uit het benedenwindse gebied zijn.
- Waarschuwing van de bevolking middels het sirenenetwerk vindt plaats binnen 10 minuten.
- Binnen 30 minuten na alarmering is door de OvD-B, de leiding en coördinatie van de acute hulpverlening opgestart en hierbij sluit hij, indien mogelijk, aan bij burgerinitiatieven.

Zelfredzamen

- Zelfredzame betrokkenen worden gestimuleerd of waar nodig gefaciliteerd bij het zelfstandig voorzien in hun opvang en verzorging.
- Door middel van publieksinformatie (het geven van handelingsperspectieven op basis van feitelijke informatie) stimuleren we dat mensen zelfstandig de plaats van het incident verlaten en zelf tijdelijk opvang te zoeken bij familie of vrienden. Zo nodig door het beschikbaar stellen van

communicatiemiddelen (mobiele telefoons, internet), zodat betrokkenen zelf contact kunnen opnemen met hun verwanten.

- Daar waar nodig en mogelijk worden redzame burgers in staat gesteld om een bijdrage te leveren bij de opvang en verzorging.

Verminderd zelfredzamen

- Hulpverleners, zoals de brandweer en politie, maken eerst gebruik van de spontane opvang.
- Daar waar mogelijk wordt aangesloten bij de maatregelen die door redzame omstanders zijn geïnitieerd. Indien de spontane opvang voldoet sluit de gemeente hierbij aan.
- Passende opvang en verzorging wordt uiterlijk 3 uur na aanvang van het incident geleverd. Dat wil zeggen dat ten minste onderdak, drinken en voedsel, sanitaire voorzieningen en toegang tot informatie en indien aan de orde een slaappleats of EHBO is georganiseerd.
- Indien de spontane opvanglocatie niet langer voldoet wordt passende opvang en verzorging georganiseerd voor deze doelgroep.
- Er wordt, indien aan de orde, tijdelijke huisvesting geregeld. Het gaat hierbij om de mensen waarvan duidelijk is dat ze niet terug kunnen keren naar hun woning en ook niet ondergebracht kunnen worden bij familie/vrienden. Qua locatie kan gedacht worden aan hotel, vakantiepark of sporthal (bij grote omvang). Dit wordt afgestemd met de getroffen gemeente, woningcorporatie en/of Stichting Salvage.

Verwanteninformatie (SIS)

- Indien er sprake is van grote informatiebehoefte door verwanten kan SIS worden geactiveerd door de Algemeen Commandant Bevolkingszorg. Uitvoering wordt gedaan door de front-office SIS. Deze kan binnen 5 minuten na activering operationeel zijn. Contactpersoon is de HIN Bevolkingszorg.
- Algemeen Commandant Crisiscommunicatie zorgt voor de publicatie van het nummer voor verwantencontact. Het boegbeeld legt als onderdeel van de duiding uit hoe het proces 'informereren van verwanten' is georganiseerd en welke problematiek dit met zich meebrengt (waaronder zorgvuldigheid versus snelheid).

Publieksinformatie

- De overheid stimuleert vooraf en tijdens crisis dat betrokkenen zichzelf en elkaar informeren. Van belang is om vooraf te investeren in de zelfredzaamheid van burgers.
- Feitelijke informatie geven. Uiterlijk 30 minuten na aanvang van het incident wordt feitelijke informatie beschikbaar gesteld aan betrokkenen, zodat zij zelfredzaam kunnen handelen (handelingsperspectief). Zelfredzame mensen kunnen hier (naar eigen inzicht) naar handelen
- Iedere 30 minuten wordt via de social media en op geëigende momenten via andere middelen, mede op basis van behoeften van betrokkenen, feitelijke informatie beschikbaar gesteld. Indien nodig worden concrete handelingsperspectieven geboden.

Duiden

- Het boegbeeld (burgemeester of voorzitter veiligheidsregio) geeft binnen een uur na aanvang van het incident duiding aan de crisis door afhankelijk van de situatie burgers op te roepen tot (zelf)redzaamheid.
- Iedere twee uur daarna duidt het boegbeeld, afhankelijk van de situatie, opnieuw de crisis.

Handelingsverplichting

- Indien nodig worden concrete instructies verstrekt aan de betrokkenen met als doel schadebeperking. Het geven van een handelingsverplichting gaat verder dan een handelingsperspectief, in die zin dat dit moet worden opgevolgd.
- Voor spoedeisende ontruiming geldt dat brandweer en politie de beslissing nemen zodra het gevaar duidelijk wordt en de ontruiming van gebouwen binnen een half uur is voltooid en die van gebieden binnen een uur.
- Andere handelingsverplichting worden op basis van een noodbevel of noodverordening door de burgemeester opgelegd op basis van advies. Een besluit over een spoedeisende handelingsverplichting wordt binnen een kwartier na advies door de burgemeester genomen.

Nafase

- Betrokkenen worden gestimuleerd om via de reguliere weg contact te zoeken met de benodigde hulpverlenende instantie(s) voor de nafase.
- Betrokkenen die zich bij de overheid melden voor (een vorm van) herstel/nazorg worden gefaciliteerd bij het in contact komen met de desbetreffende hulpverlenende instantie(s).
- Het eerste concept advies nafase, normaliter binnen 24 uur, wordt gebruikt als afschalingsdocument en wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het crisisteam. Een vastgesteld advies nafase door het college van B&W geldt als prestatienorm. In het advies staan onder ander de volgende thema's:
 - bestuurlijke uitgangspunten
 - interne procesorganisatie en zorg aan de eigen organisatie
 - de wijze waarop slachtoffers ondersteund worden als het gaat om de schade afhandeling, verwijzing naar psychosociale hulpverlening etc.
 - communicatie, evaluatie en verantwoording over de crisis
 - mogelijke collectieve rouwverwerking

Rapportage

Na de eerste twee uur worden besluiten gestructureerd vastgelegd.

Informatiemanagement

Het informatiemanagement is in staat om de crisisorganisatie adequaat te ondersteunen bij haar slagvaardig optreden. Dat wil zeggen dat beschikbare informatie zo snel mogelijk wordt doorgegeven aan diensten die hier operationeel 'iets' mee kunnen.

De wettelijke eisen

- Er wordt een totaalbeeld opgesteld dat bestaat uit de beschikbare gegevens over:
 1. het incident
 2. de hulpverlening
 3. de prognose en de aanpak,
 4. de getroffen maatregelen en de resultaten ervan
- Het totaalbeeld wordt langs geautomatiseerde weg zo spoedig mogelijk en voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is geverifieerd, beschikbaar gesteld aan de onderdelen van de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing, andere bij de ramp of crisis betrokken partijen, voor zover zij deze gegevens nodig hebben voor de uitvoering van hun taken en bevoegdheden, en de minister.
- De onderdelen van de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing, bedoeld in artikel 2.1.1 onderdelen a/e, houden bij de rampenbestrijding en crisisbeheersing een eigen beeld bij.
- Het eigen beeld bestaat uit de beschikbare gegevens over de ontwikkeling en effecten van een incident, de risico's voor de veiligheid van de hulpverleners en de personen in het getroffen gebied, de aanpak van het incident en de daarvoor benodigde mensen en middelen.
- De gegevens worden nadat zij beschikbaar zijn binnen tien minuten verwerkt in het eigen beeld en voor zover mogelijk geverifieerd.
- De gegevens worden langs geautomatiseerde weg beschikbaar gesteld aan de onderdelen van de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing; andere de bij de ramp of crisis betrokken partijen die deze gegevens nodig hebben voor de uitvoering van hun taken en bevoegdheden, en het onderdeel dat het totaalbeeld bijhoudt.

Leiding en coördinatie

- Leidinggevendenden kunnen hun organisatie daadkrachtig en improviserend inzetten met daar waar nodig en mogelijk gebruik van spontane hulp.
- Topbesluiten worden binnen 15 minuten genomen.
- Leidinggevendenden of teams zijn in staat te sturen op resultaten behorend bij het voorliggende scenario en zijn in staat de benodigde maatregelen behorend bij voorliggend scenario te nemen.

Alarmering (ook bij opschaling)

- De alarmering is erop gericht zo snel mogelijk zo veel mogelijk burgers en functionarissen op te roepen om hulp te verlenen. Hierbij geldt het principe dat er beter te veel dan te weinig burgers en functionarissen kunnen worden gealarmeerd.

Bijlage 2 Afkortingenlijst

AB	Algemeen Bestuur
ACC	Algemeen Commandant Crisiscommunicatie
AC-IM	Algemeen Commandant Informatiemanagement
BBT	Begrafenis Bijstandsteam
Bgm	Burgemeester
B&W	Burgemeester en Wethouders
CaCo	Calamiteiten Coördinator
CBRN	Chemisch, biologisch, radiologisch en nucleair
CoPI	Commando Plaats Incident
DCC	Departementaal Coördinatiecentrum
DG	Directeuren-generaal
DS	Secretaris-generaal
DSI	Dienst Speciale Interventie
EHBO	Eerste Hulp Bij Ongelukken
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GMS	Gemeenschappelijk Meldkamer Systeem
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
HOvD	Hoofd Officier van Dienst
HINgz	Hoofd informatie Geneeskundige Zorg
ICCb	Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing
IM	Informatiemanagement
KKE	Kerncentrale Emsland
LC	Leider Commando Plaats Incident
LCMS	Landelijk Crisis Management Systeem
LCMSgz	Landelijk Crisis Management Systeem Geneeskundige Zorg
LCMSvr	Landelijk Crisis Management Systeem Veiligheidsregio
LOCC	Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum
LPA	Landelijk Protocol Ambulancezorg
MCCb	Ministeriele Commissie Crisisbeheersing

MK	Meldkamer
MKON	Meldkamer Oost Nederland
NCC	Nationaal Crisiscentrum
NRK	Nederlands Rode Kruis
OL	Operationeel Leider
OM	Openbaar Ministerie
OTBT	Ondersteuningsteam Brandweer
OvD	Officier van Dienst
OvD-B	Officier van Dienst Brandweer
OvD-g	Officier van Dienst Geneeskundig
OvD-p	Officier van Dienst Politie
OvD-C	Officier van Dienst Communicatie
PD	Plaats Delict
RCC	Regionaal Coördinatiecentrum
RCP	Regionaal Crisisplan
RMBA	Regionaal Militair Beleidsadviseur
RO	Richtlijnen Optreden
ROT	Regionaal Operationeel Team
SCA	Strategisch Communicatie Adviseur
SIS	Slachtoffer Informatie Systeem
STH	Specialisme Technische Hulpverlening
USAR	Urban Search and Rescue team
VRT	Veiligheidsregio Twente